

Kraśnik, dn. 02.11.2018 r.

Gn.6824.18.2018.EJ

DECYZJA

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 703) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Gościeradów z dnia 06.08.2018 r., znak: GN.6822.7.2018, uzupełnionego wnioskiem z dnia 05.10.2018 r., w sprawie o uznanie za mienie gromadzkie nieruchomości położonych w gm. Gościeradów, obręb Gościeradów oznaczonych numerami 126, 224, 226, 227, 274, 284, 388, 475, 486, 489, 528, 530, 743, 751, 815, 826, 1207, 1208, 1437, 1825, 1834

Starosta Kraśnicki orzeka:

że nieruchomości oznaczone numerami ewidencyjnymi 126 o pow. 0,61 ha, 224 o pow. 0,30 ha, 226 o pow. 0,13 ha, 227 o pow. 0,02 ha, 274 o pow. 0,42 ha, 284 o pow. 0,12 ha, 388 o pow. 0,79 ha, 475 o pow. 0,28 ha, 486 o pow. 0,05 ha, 489 o pow. 0,07 ha, 528 o pow. 0,48 ha, 530 o pow. 0,03 ha, 743 o pow. 0,04 ha, 751 o pow. 0,09 ha, 815 o pow. 0,16 ha, 826 o pow. 0,03 ha, 1207 o pow. 1,07 ha, 1208 o pow. 0,01 ha, 1437 o pow. 0,50 ha, 1825 o pow. 0,68 ha, 1834 o pow. 0,12 ha obręb geodezyjny 0002 Gościeradów, stanowią mienie gromadzkie.

Uzasadnienie

W dniu 09.08.2018 r. do tutejszego urzędu złożony został wniosek Wójta Gminy Gościeradów z dnia 06.08.2018 r., znak: GN.6822.7.2018, uzupełniony wnioskiem z dnia 05.10.2018 r., w sprawie o uznanie za mienie gromadzkie nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr 126, 224, 226, 227, 274, 284, 388, 475, 486, 489, 528, 530, 743, 751, 815, 826, 1207, 1208, 1437, 1825, 1834 obręb Gościeradów.

Do wniosku dołączono:

- oświadczenia świadków: Ryszard Chmura zam. Gościeradów 176, 23-275 Gościeradów i Stefania Latawiec zam. Gościeradów 96, 23-275 Gościeradów, w których uprzedzeni o odpowiedzialności karnej oświadczyli, że działki objęte wnioskiem stanowiły mienie gromadzkie.
- pismo z dnia 29.06.2018 r. Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego z którego wynika, że w rejestrze gruntów obrębu Gościeradów założonym w 1977 r., pod pozycją rejestrową nr 371 dla działek nr 126, 224, 226, 227, 274, 284, 388, 475, 486, 489, 528, 530, 743, 751, 815, 826, 1207, 1208, 1437, 1825, 1834, ujawniono jako właściciela gruntu Urząd Gminy Gościeradów.

Ponadto Wójt Gminy Gościeradów we wniosku wyjaśnił, że w dacie 5 lipca 1963 r. ww. nieruchomości stanowiły drogi gruntowe i nie były objęte żadną z uchwał na podstawie ustawy z dnia 29 marca 1963 r. o drogach publicznych i nie stanowiły dróg publicznych w rozumieniu tej ustawy.

W toku postępowania, celu ustalenia pochodzenia gruntów objętych wnioskiem, Starosta Kraśnicki pismem z dnia 14.08.2018 r. zwrócił się do Sądu Rejonowego w Kraśniku Wydziału Ksiąg Wieczystych. Nie stwierdzono by dla obszaru, na którym położone są przedmiotowe działki prowadzone były księgi wieczyste lub zbiory dokumentów, będące we władaniu Urzędu Gminy Gościeradów.

W zasobie geodezyjnym i kartograficznym prowadzonym przez Starostę Kraśnickiego znajduje się Rejestr Gruntów założony w latach siedemdziesiątych, w którym dla przedmiotowych działek jako władającego ujawniono Urząd Gminy Gościeradów. W aktualnym operacie ewidencji gruntów i budynków dla działek objętych wnioskiem z obrębu Gościeradów ujawniono jako

trwałego zarządcę Urząd Gminy Gościeradów. W stosunku do wszystkich działek wykazano w ewidencji gruntów rodzaj użytku – dr.

Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy uzależnione jest od wyjaśnienia, czy grunty objęte wnioskiem w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 703) stanowiły mienie gromadzkie stosownie do art. 1 ust. 2 i 3 ww. ustawy. Zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 r. w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. z 1962 nr 64 poz. 303). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 r. W celu właściwego zrozumienia tych definicji konieczne jest prześledzenie historii regulacji prawnych określających status gromad w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy z 25 września 1954 r. Pod rządem ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35/33 poz. 294 ze zm.) gromady, nie będąc jednostkami samorządu terytorialnego, miały osobowość prawną oraz były podmiotami majątku i dobra gromadzkiego (art. 15 tej ustawy). Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej wprowadziła system jednolitej władzy państwowej, powołała rady narodowe jako terenowe organy jednolitej władzy państwowej (art. 1) i zniósła związki samorządu terytorialnego (art. 32 ust. 1). Majątek dotychczasowych związków samorządu terytorialnego z mocy prawa stał się majątkiem państwa (art. 32 ust. 2). Skutki te dotyczyły jednak majątku gmin, a nie gromad. Dotychczasowe przepisy o gromadach i organach gromadzkich zachowały bowiem moc do czasu odrębnego uregulowania ustawowego (art. 44 ust. 1). Doniosłe skutki w omawianej kwestii wynikały z ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych. W miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzono nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38), a ponadto udzielono delegacji do wydania przepisów wykonawczych regulujących m.in. tryb przekazania majątku gminnych rad narodowych i sprawy zarządu mieniem gromadzkim (art. 41). W wydany na podstawie tej delegacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1957 r. w sprawie zbywania nieruchomości wchodzących w skład majątku i dobra dawnych gromad (Dz. U. Nr 49, poz. 237) majątek i dobro gromadzkie traktowano jak własność państwa. Dyspozycje o charakterze właścicielskim następowały co prawda na wniosek zebrania wiejskiego, ale w formie i na podstawie uchwał gromadzkich rad narodowych, będących organami władzy państwowej. Konsekwentnie, w późniejszych aktach wykonawczych, utrzymywano tak określone zasady dysponowania mieniem. Na tle wymienionej ustawy z 1954 r. wskazywano w doktrynie, że utworzenie gromad jako jednostek podziału administracyjnego wsi spowodowało, iż przestał w sensie prawnym istnieć dotychczasowy podmiot własności mienia gromadzkiego. Przy odrzuceniu koncepcji, że mienie gromadzkie stało się własnością niczyją, jednolicie przyjmowano, że po reformie z 1954 r., pomimo braku wyraźnej deklaracji ustawowej, mienie gromadzkie stało się własnością państwa. Deklaracja analogicznej treści i o analogicznym znaczeniu została powtórzona w ustawie z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (art. 98 ust. 1). Dotychczasowe przepisy szczególne dotyczące gromad i gromadzkich rad narodowych miały znaleźć zastosowanie do gmin i gminnych rad narodowych (art. 95). Jednocześnie w art. 98 ust. 2

ustalono, że "dotychczasowe mienie gromadzkie staje się mieniem gminnym" i aczkolwiek ustawa nie zawierała wyraźnego postanowienia, że mienie gromadzkie stało się mieniem państwowym, to mienie to traktowała jako własność państwa, pozostającą w dyspozycji organów władzy państwowej - gromadzkich rad narodowych. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1983 r. sygn: IV CR 202/83; baza Lex).

W związku z powyższymi wpisami należy wziąć pod uwagę zasady zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów i budynków określone przepisami ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2017 poz. 2101 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. z 2016 poz. 1034 z późn. zm.). Stosownie do art. 2 pkt 8 i art. 20 ust. 1 geodezyjnego i kartograficznego, ewidencja stanowi jednolity dla kraju, systematycznie aktualizowany zbiór informacji o gruntach, budynkach i lokalach. Ewidencja gruntów obejmuje dane liczbowe i opisowe dotyczące gruntów i budynków, także dane dotyczące właścicieli, użytkowników wieczystych i innych osób władających nieruchomościami.

Przepis § 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia stanowi, że ewidencja obejmuje dane dotyczące właścicieli nieruchomości, a według ust. 2, w przypadku braku danych, o których mowa w ust. 1 wykazuje się dane osób i jednostek organizacyjnych, które tymi nieruchomościami władają. Na mocy przepisu § 11 ust. 1 pkt 1 lit. b i c w ewidencji oprócz danych, o których mowa w § 10 (a więc o właścicielu, a w jego braku o władającym) wykazuje się także m.in.: dane dotyczące jednostek organizacyjnych sprawujących zarząd lub trwały zarząd nieruchomościami (lit. b); państwowych osób prawnych, którym Skarb Państwa powierzył w stosunku do jego nieruchomości wykonywanie prawa własności lub innych praw rzeczowych (lit. c).

W świetle powołanych uregulowań, właściciela - Skarb Państwa, jako podmiot ewidencyjny, dookreśla się przez jednostkę organizacyjną (nie posiadającą osobowości prawnej) sprawującą zarząd lub trwały zarząd nieruchomością lub przez wskazanie państwowej osoby prawnej (a więc odrębnego podmiotu prawa), której Skarb Państwa powierzył w stosunku do jego nieruchomości wykonywanie prawa własności lub innych praw rzeczowych. W świetle powyższego, w odniesieniu do gruntów państwowych i samorządowych (a więc, których podmiot praw własności - Skarb Państwa, lub samorząd terytorialny jest ustalony), władającymi, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt. 1 ustawy - są albo osoby fizyczne (mające lub niemające tytułu do władania gruntem), albo osoby prawne, a więc inne niż Skarb Państwa, mające osobowość prawną podmioty. O zakresie władania rozstrzyga wówczas zakres powierzenia przez Skarb Państwa wykonywania prawa własności.

Ustawa z dnia 29 marca 1962 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 1962 nr. 20 poz. 90 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu założenia rejestru pomiarowo - klasyfikacyjnego wprowadziła podział dróg publicznych na kategorie: dróg państwowych (art. 3), dróg lokalnych (art. 40) oraz dróg zakładowych (art. 5). Zgodnie z art. 7 ww. ustawy zaliczenie drogi do kategorii dróg lokalnych, oraz pozbawienia jej tego charakteru następuje w drodze uchwały powiatowej rady narodowej, podjętej we własnym zakresie lub na wniosek gromadzkiej rady narodowej, rady narodowej osiedla lub rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego albo rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub rady narodowej miasta wyłączonego z województwa. Zaliczenie drogi do kategorii dróg zakładowych (art. 8 ust. 1) oraz pozbawienie jej tego charakteru następuje w drodze uchwały właściwej, ze względu na miejsce położenia drogi, gromadzkiej lub miejskiej rady narodowej albo rady narodowej osiedla.

W sprawie niniejszej należy również wziąć pod uwagę przepis § 24 ust. 4 pkt 1 lit. c ZARZĄDZENIA MINISTRÓW ROLNICTWA I GOSPODARKI KOMUNALNEJ z dnia 20 lutego 1969 r. sprawie ewidencji gruntów (M.P. z 1969 nr 11 poz. 98 z późn. zm.), który do gruntów pod drogami gruntowymi, które nie zostały zaliczone do dróg publicznych, lecz były w powszechnym korzystaniu należało wpisać Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej. Wójt Gminy Gościeradów we wniosku wyjaśnił, że w dacie 5 lipca 1963 r. ww. nieruchomości stanowiły

drogi gruntowe i nie były objęte żadną z uchwał na podstawie ustawy z dnia 29 marca 1963 r. o drogach publicznych oraz zgodnie z oświadczeniami świadków przedmiotowe działki w dacie 5 lipca 1963 r. były drogami gruntowymi w powszechnym użytkowaniu i służyły jako drogi dojazdowe do pól, domów i stanowiły połączenia komunikacyjne w terenie. Zatem w trakcie zakładania ewidencji gruntów dla nieruchomości objętej wnioskiem Skarb Państwa winien być dookreślony wpisem - Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej. Jest to istotne dla ustalenia, czy dana nieruchomość była w dniu 5 lipca 1963 r. mieniem gromadzkim (mieniem państwowym), oraz dla ustalenia jaki był jej stan prawny w okresie poprzedzającym tę datę (a w szczególności to, czy nieruchomość taka należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 r. gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków) oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi.

Po analizie zebranych dowodów należy stwierdzić, że organ dysponuje dostatecznym materiałem dowodowym aby ustalić, że spełnione są przesłanki określone art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, działki gruntu objęte wnioskiem w dniu wejścia w życie ww. ustawy t.j. 5 lipca 1963 r. stanowiły mienie gromadzkie. Nieruchomości oznaczone w ewidencji gruntów jako działki nr 126, 224, 226, 227, 274, 284, 388, 475, 486, 489, 528, 530, 743, 751, 815, 826, 1207, 1208, 1437, 1825, 1834 obręb Gościeradów należały do dawnych gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot były faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Wojewody Lubelskiego, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin, za pośrednictwem Starosty Kraśnickiego w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Gościeradów
2. Wydział Geodezji w/m.
3. a/a.

Z up. STAROSTY
Piotr Gołeń
Kierownik Wydziału
Gospodarki Nieruchomościami